

**Gemeente
Rotterdam**

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: R. Cornelisse
Telefoon: +31 6 3831 9639

Portefeuillehouder: Wethouder FOHGP
Cluster: SO
Ons kenmerk: BS19/01088 - 19bb024755
Uw kenmerk: 19bb20511

Datum: B&W 28 september 2021

Betreft: Collegereactie op initiatiefvoorstel
"Schone Havens in Europa" (19bb20511)

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Collegereactie op initiatiefvoorstel "Schone Havens in Europa" (19bb20511)

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 12 september 2019 heeft de heer Leewis namens GroenLinks en de Partij van de Arbeid een initiatiefvoorstel ingediend met de titel "Schone Havens in Europa". In de toelichting wordt ingegaan op de aanleiding voor het voorstel en de achtergrond ervan.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Rotterdams Duurzaamheidskompas (19bb19654)
- Koersnota Schone Lucht 2019-2022 (19bb18529)
- Rotterdams Klimaatakkoord (19bb21952)
- Schone Energie Strategie (19bb24492)
- Regionale Energie Strategie (21bb4739)
- Strategie Walstroom Rotterdamse Haven (20bb11050)
- Toezegging "Initiatiefvoorstel 'Schone Havens in Europa'" (19bb20698)

Toelichting:

Op 12 september 2019 heeft de heer Leewis namens GroenLinks en de Partij van de Arbeid een initiatiefvoorstel ingediend met de titel "Schone Havens in Europa".

Samenvattend stelt de indiener voor om ten behoeve van de verduurzaming van de internationale scheepvaart:

- Een conferentie te organiseren samen de stadsstaat Hamburg (Duitsland) en daar alle relevante havenorganisaties in de Noord Range uit te nodigen om ter plekke afspraken te maken over concrete maatregelen ter bescherming van het klimaat.

- Te komen tot een set aan bindende maatregelen, en deze bindende maatregelen bij de Europese Commissie vast te leggen voor heel Europa.
- Andere havensteden uit te nodigen zich aan te sluiten bij dit initiatief.
- Het Havenbedrijf Rotterdam te verzoeken een overeenkomst met de Hamburg Port Authority te sluiten om een set aan, zo concreet mogelijke, regelingen vast te leggen die emissies van de internationale scheepvaart in zowel Rotterdam als Hamburg zullen beperken.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Het initiatiefvoorstel doet geen uitspraken over financiële en juridische consequenties/aspecten van het voorstel.

Reactie college

Het college ziet de reductie van CO₂-uitstoot en de verbetering van de luchtkwaliteit in Rotterdam als twee belangrijke redenen om de energietransitie te helpen realiseren en te streven naar een verduurzaming van de internationale scheepvaart.

Het college staat daarom positief tegenover het initiatiefvoorstel en steunt het principe dat de verduurzaming van de internationale scheepvaart een internationale aanpak vraagt. Daarnaast heeft het college na contact met de initiatiefnemers uit Hamburg aan hen ook toegezegd te zullen bijdragen aan een conferentie over duurzaamheid in het kader van toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling. De conferentie zal plaatsvinden wanneer de corona-maatregelen dat toelaten.

Het college steunt, via het Energietransitiebudget en in samenwerking met partijen in de stad, projecten die een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de internationale scheepvaart. Eén van de initiatieven is de Pilot Mobiele Walstroom aan de Parkkade en het project Walstroom Calandkanaal, dat kan worden gezien als een demonstratieproject en eerste hub in de uitrol van vaste walstroom.

In oktober 2020 hebben het Havenbedrijf Rotterdam en het college een gezamenlijk ontwikkelde strategie voor de uitrol van walstroom in het Rotterdamse havengebied vastgesteld en is een gezamenlijk ontwikkelprogramma opgezet. Gemeente en Havenbedrijf werken samen om in de komende 5 jaar 8 tot 10 walstroomprojecten te realiseren en zodoende de lessen te leren die nodig zijn voor verdere opschaling en uitrol van walstroom.

Daarnaast zijn in de afgelopen jaren diverse lokale en nationale ontwikkelingen en initiatieven gerealiseerd die een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de internationale scheepvaart:

- In 2012 is op de terminal van Stena Line in Hoek van Holland een walstroomfaciliteit in gebruik genomen. De installatie aan de wal is destijds mogelijk gemaakt door een bijdrage van HbR, het Ministerie van I&M, en de gemeente Rotterdam (vanuit het toenmalige Rotterdamse Actieprogramma Luchtkwaliteit).

- In Rotterdam zijn diverse incentive-regelingen (oa. Green Award, ESI) van toepassing.
- Een ander initiatief is een project om schepen 'just in time' te laten aankomen door het benutten van data, waarmee minder brandstof wordt verbruikt.
- Beschikbaarheid van volledige LNG-infrastructuur (inclusief LNG-bunkerfaciliteiten).
- Een regeling die een pilot met klimaatvriendelijke brandstoffen voor zeeschepen in Rotterdam stimuleert.
- Voorstel en succesvolle lobby tot afschaffing elektriciteitsbelasting op walstroom, overgenomen door het Rijk.

Naast de lokale en nationale initiatieven onderkent het college dat het internationale karakter van de scheepvaart vraagt om een internationale aanpak. Het Havenbedrijf Rotterdam heeft zich hier in de afgelopen jaren ook sterk voor gemaakt en dit heeft geleid tot:

- het aanscherpen van de SECA (Sulphur Emission Control Area) in het Noordzeegebied. Het maximale zwavelgehalte in de brandstof van zeeschepen dat gebruikt mag worden in de SECA, is verlaagd van 1% naar 0,1%.
- afspraken in IMO verband over verlaging zwavelgehalte brandstoffen zeevaart: van 3.5% naar Rotterdam lokaal/haven (0,1%) en mondiaal: 0,5%
- het besluit om de Noordzee en de Oostzee per 2021 uit te roepen tot een zogeheten NECA, een gebied waar strenge emissienormen voor schepen gelden aangaande stikstofoxiden. NECA is de afkorting voor 'Nitrogen Emission Control Area'.
- een voorstel richting Europees Parlement voor opname van de internationale scheepvaart in het Europese Handelssysteem voor CO₂-emissierechten (ETS) als drukmiddel richting de International Maritime Organization (IMO) om met ambitieuze maatregelen te komen.
- het aangaan van mondiale samenwerkingsverbanden en coalities o.a. International Association of Ports and Harbors (IAPH) en World Port Climate Action Programme (WPCAP).

In het WPCAP worden krachten gebundeld tussen twaalf toonaangevende havens: Amsterdam, Antwerpen, Barcelona, Gotenburg, Hamburg, Le Havre, Long Beach, Los Angeles, New York & New Jersey, Rotterdam, Vancouver, Yokohoma. Deze havens werken aan plannen om CO₂-uitstoot van de scheepvaart en havens te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren. Er zijn vijf centrale acties opgesteld:

- Verhogen van de efficiëntie van transportketens door benutting en uitwisseling aan logistieke data uit de logistieke keten;
- Bevorderen van gemeenschappelijk en ambitieus beleid om de uitstoot in regionale vaargebieden terug te dringen;

- Versnellen van de ontwikkeling van walstroom voor schepen en andere oplossingen waarbij geen uitstoot plaatsvindt;
- Versnellen van de ontwikkeling en inzet van commercieel haalbare, duurzame koolstofarme scheepsbrandstoffen en infrastructuur voor de elektrificatie van de scheepvaart;
- Versnellen van het CO2-neutraal maken van de overslagfaciliteiten in de havens.

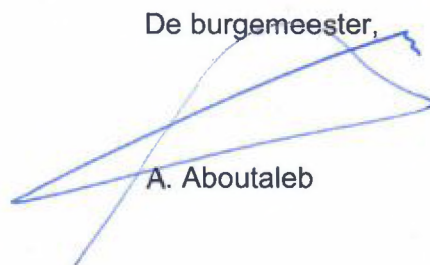
Het gehele pallet van initiatieven overziend, is het college van mening dat door het Havenbedrijf Rotterdam op verschillende manieren invulling wordt gegeven aan wat met het initiatiefvoorstel beoogd wordt, te weten: samenwerking tussen havens op internationale schaal om de luchtkwaliteit te verbeteren en CO2 te verminderen. Een brede coalitie van havens en de mogelijkheden voor maatwerk, zoals binnen WPCAP mogelijk is, is van groot belang om het level playing field te waarborgen.

Op 11 juni 2020 en 2 februari 2021 hebben digitale bijeenkomsten in het kader van WPCAP plaatsgevonden. Tijdens deze bijeenkomsten werd de eerste balans opgemaakt van wat bereikt is en werden de resultaten gedeeld met directieleden van geïnteresseerde havens en de scheepvaartsector. Ook zijn afspraken gemaakt over vervolgstappen over het stimuleren van *just-in-time* varen, de oprichting van coalities om walstroom te implementeren, het faciliteren van proeven met het gebruik en de ontwikkeling van alternatieve brandstoffen, het betrekken van terminal operatoren bij de verduurzaming van verladingsapparatuur en de coördinatie over emissiereductiebeleid.

Wij stellen u naar aanleiding van deze brief voor de toezegging "Initiatiefvoorstel 'Schone Havens in Europa'" (19bb20698) als afgedaan te beschouwen.

De secretaris,
V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,
A. Aboutaleb

Bijlage

- Initiatiefvoorstel Schone Havens